

Студенттердің оқудан тыс жағдайдағы мінез-құлық кодексі

Мақсаты және қолданылу аясы

Студенттердің оқудан тыс жағдайдағы мінез-құлық кодексі барлық студенттердің жалпы қабылданған мінез-құлық нормаларын, КИМЭП Университетінің ережелері мен рәсімдерін, сондай-ақ қолданылатын заңнама мен қағидаларды сақтауына қойылатын университет талаптарын белгілейді.

Осы кодексте университет аумағында жасалатын оқудан тыс тәртіп бұзушылықтардың мысалдары келтіріледі, оның ішінде жеке тұлғаға және мүлікке қарсы тәртіп бұзушылықтар, сондай-ақ шарап пен есірткі заттарын қолдану, қудалау, шабуыл жасау және қару қолдануға байланысты құқық бұзушылықтар қамтылады.

КИМЭП Университеті қауымдастығының барлық өкілдері академиялық қызметке қатысы жоқ болжамды тәртіп бұзушылықтарға қатысты тексеру барысында шынайы және нақты ақпарат ұсынуға міндетті. Университеттің лауазымды тұлғасына немесе комитетіне қасақана жалған немесе жаңылыстыратын ақпарат беру тәртіптік шаралардың қолданылуына әкеп соғуы мүмкін. Оқытушылар немесе қызметкерлер тарапынан жасалды деп болжанатын тәртіп бұзушылықтар мән-жайларға қарай ПОҚ-ның мінез-құлық кодексіне немесе қызметкерлерге арналған нұсқаулыққа сәйкес қаралады.

КИМЭП Университеті оның аумағында орын алған академиялық қызметке қатысы жоқ тәртіп бұзушылық жағдайларын қарайды. Барлық болжамды тәртіп бұзушылықтар туралы студенттік істер жөніндегі бөлімге хабарлау қажет.

1. ШАҒЫМ БЕРУ ЖӘНЕ БАСТАПҚЫ ҚАРАСТЫРУ

1.1. Шағым беру

Шағым беру үшін оқиға туралы есеп беру нысанын толтырып, оны Студенттік істер жөніндегі бөлімде тіркеу қажет. Оқиға туралы есеп беру нысаны университеттің веб-сайтындағы «Студенттерге» бөлімінде орналасқан.

1.2. Бастапқы қарастыру

Студенттік істер жөніндегі бас лауазымды тұлға (СІБЛТ) болжамды тәртіп бұзушылықты, сондай-ақ қолда бар барлық ақпарат пен дәлелдемелерді, оның ішінде:

- оқиға туралы есеп беру нысанын;
- шағым түскен студенттің жазбаша түсініктемесін;
- егер олар бар болса, куәлардың айғақтарын; және

- іске қатысты басқа да дәлелдемелерді қарастырады.

Егер СІБЛТ істі одан әрі қарау үшін жеткілікті негіздер бар деп есептесе, іс келесі кезеңге беріледі.

Егер СІБЛТ жеткілікті негіздер жоқ деп есептесе, СІБЛТ және студенттік істер жөніндегі бөлімнің атқарушы директоры өтініш берушімен кездесіп, шағымның қаралмау себептерін түсіндіреді.

1.3. ӘКІМШІЛІК ТӘРТІППЕН РЕТТЕУ

Болмашы тәртіп бұзушылықтар орын алғанда студенттік істер жөніндегі бөлім істі әкімшілік тәртіппен реттеуді ұсынуы мүмкін. Осы рәсім шеңберінде студент Кодекстің талаптарын бұзғанын мойындап, ұсынылған тәртіптік жазалау шарасымен келісуі мүмкін.

2. Студенттік істер жөніндегі тәртіп комитеті

2.1. Құзіреті

Студенттік істер жөніндегі тәртіп комитеті (СІТК)

Студенттік істер жөніндегі тәртіптік комитет (СІТК) студенттердің университеттің академиялық емес ережелері мен мінез-құлық нормаларын бұзуы туралы болжамды жағдайларды қарауға уәкілетті.

2.2. Құрамы

СІТК құрамына кіретіндер:

- Әр факультеттен немесе мектептен тиісті декан тағайындайтын профессор-оқытушылар құрамының бір өкілі;
- КИМЭП Студенттер қауымдастығының (КСҚ) бір өкілі; және
- Комитет төрағасы ретінде Студенттік істер жөніндегі атқарушы директор.

2.3. ЕРЕКШЕ НАЗАР АУДАРУДЫ ҚАЖЕТ ЕТЕТІН ЖАҒДАЙЛАР

Егер болжамды тәртіп бұзушылық аса ауыр немесе ерекше назар аударуды қажет ететін сипатта болса, оның ішінде жыныстық, нәсілдік немесе этникалық сипаттағы қудалау жағдайлары орын алса және студенттердің қатысуы университет қауымдастығы өкілдерінің әл-ауқатына, жеке өміріне қол сұғылмауына немесе қауіпсіздігіне елеулі әсер етуі мүмкін болса, СІТК студенттер өкілінсіз отырыс өткізуі мүмкін.

2.4. МҮДДЕЛЕР ҚАҚТЫҒЫСЫ

Іс бойынша өтініш беруші, жауапкер немесе куә ретінде немесе қандай да бір өзге де мүдделер қақтығысы бар Комитет мүшесі басқа мүшемен ауыстырылуы тиіс. Балама өкілді тиісті факультеттің деканы, құрылымдық бөлімшенің басшысы немесе КИМЭП Студенттер қауымдастығының президенті тағайындайды.

2.5. Комитет мүшелерін іріктеу талаптары

Студенттік істер жөніндегі тәртіп комитетінің (СІТК) мүшелері кәсіби құзыреттілігі, бейтараптығы, жан-жақты әрі байыпты шешім қабылдау қабілеті және университет құндылықтарына адалдығы ескеріле отырып іріктеледі.

Комитет жұмысына іріктелген оқытушылар, қызметкерлер мен студенттер университеттің ережелері мен рәсімдерін білуге және тәртіптік істерді қарау барысында сындарлы әрі бейтарап қатысуға дайын болуға тиіс. Студенттер өкілдерінің оқу үлгерімі жақсы және мінез-құлқы жауапкершілігімен ерекшеленуі тиіс.

2.6. ІС БОЙЫНША ҚАРЫМ-ҚАТЫНАСҚА ҚОЙЫЛАТЫН ШЕКТЕУЛЕР

Комитет мүшелері істі қарауға дейін, қарау барысында немесе қарау аяқталғаннан кейін жауапкермен, өтініш берушімен, олардың туыстарымен немесе өкілдерімен, куәлармен не басқа да мүдделі тұлғалармен іс бойынша рұқсат етілмеген және бейресми келіссөздер жүргізе алмайды.

3. Тәртіптік процедуралар

3.1. Істі тыңдау туралы хабарлама

Шағым жасалған студентке, әдетте, СІТК тыңдауы өтетіні туралы кемінде үш күнтізбелік күн бұрын жазбаша хабарлама беріледі. Төтенше жағдайларда немесе шұғыл шаралар қабылдауды талап ететін жағдайларда бұл мерзім қысқартылуы мүмкін.

Студент тыңдауға қатысуға міндетті. Егер студент тыңдауға келмесе және алдын ала өзінің келмеуіне дәлелді себеп бар екені туралы хабарламаса, СІТК істі қарауды жалғастырып, қолда бар дәлелдемелер негізінде шешім қабылдауға құқылы.

3.2. Ақпаратты ұсыну

СІТК өтініш беруші мен жауапкерге іске қатысты ақпаратты баяндауға және өздеріне тағылған айыптарға жауап беруге мүмкіндік береді. Іс қаралғаннан кейін тараптардан Комитет істі талқылап, өз ұсынымын әзірлеуі үшін отырыс залынан шығуын сұрайды.

3.3. Комитет шешімі

Ұсыным қабылдау үшін Комитет мүшелерінің қарапайым көпшілік дауысы қажет. Дауыстар тең болған жағдайда Комитет төрағасының дауысы шешуші болып табылады.

3.4. СІБЛТ-ның істі қарауы

СІТК өз ұсынымын СІБЛТ-ға ұсынады. СІБЛТ ұсынымды қарағаннан кейін шешім қабылдайды немесе мән-жайларға қарай мәселені одан әрі қарау үшін үш жұмыс күні ішінде тиісті тәртіппен жолдайды.

3.5. ОҚУДАН ШЕТТЕТУДІ НЕМЕСЕ ОҚУДАН ШЫҒАРУДЫ КӨЗДЕМЕЙТІН САНКЦИЯЛАР

Егер СІТК оқудан шеттетуді немесе оқудан шығаруды ұсынбаса, СІБЛТ тиісті жазбаша шешім шығарып, оны студентке хабарлайды.

Студент шешімді дереу орындауға немесе хабарламада көрсетілген мерзімде орындауға міндетті. Шешімді орындамау қосымша тәртіптік шаралардың қолданылуына әкеп соғуы мүмкін.

3.6. ОҚУДАН ШЕТТЕТУ НЕМЕСЕ ОҚУДАН ШЫҒАРУ ТУРАЛЫ ҰСЫНЫМДАР

Егер СІТК оқудан шеттетуді немесе оқудан шығаруды ұсынса, СІБЛТ бір жұмыс күні ішінде істің барлық материалдарын университеттің бірінші проректорының кеңсесіне жібереді.

Егер құжаттама толық болмаса немесе қажетті рәсімдер сақталмаған болса, іс материалдары анықталған кемшіліктер жойылғаннан кейін жіберіледі.

3.7. АРНАЙЫ ТӘРТІП КОМИТЕТІ

Университеттің бірінші проректоры істі қарау және шешім қабылдау үшін арнайы тәртіптік комитет құрады.

Комитет құрамына:

- Құқық мектебінің оқытушысы;
- КИМЭП Университетінің заң кеңесшісі;
- Тіркеу бөлімінің өкілі кіреді.

3.8. ЖАЗБАША ХАБАРЛАМА

Студентке тыңдау хаттамасы жасалып, оған қол қойылғаннан кейін бес жұмыс күні ішінде Комитеттің шешімі туралы жазбаша хабарлама беріледі.

3.9. АПЕЛЛЯЦИЯ

Студент оқудан шеттету немесе оқудан шығару туралы шешім туралы хатты алған және оған қол қойған күннен бастап бір апта ішінде жоғары басшылықтың тәртіптік комитетіне жазбаша апелляция беру арқылы шағым жасауға құқылы.

Осы тәртіптік комитеттің шешімі түпкілікті болып табылады.

4. ТӘРТІПТІК САНКЦИЯЛАР

Тәртіп бұзушылықтың сипаты мен ауырлығына қарай СІТК төменде көрсетілген тәртіптік санкциялардың біреуін немесе бірнешеуін қолдануды немесе өзге де тиісті ықпал ету шарасын ұсынуы мүмкін.

4.1. ОҚУДАН ШЫҒАРУ

Оқудан шығару студенттің КИМЭП Университетіндегі оқуын тоқтатуды және дәреже алу мүмкіндігінен айырылуын білдіреді. Оқудан шығарылған студентке алдын ала жазбаша рұқсатсыз Университеттің ғимараттары мен үй-жайларына кіруге тыйым салынады.

4.2. ОҚУДАН УАҚЫТША ШЕТТЕТУ

Оқудан уақытша шеттету студенттің Университеттегі оқуын уақытша тоқтатуды білдіреді. Шеттетілген кезеңде студентке алдын ала жазбаша рұқсатсыз Университеттің ғимараттары мен үй-жайларына кіруге тыйым салынады.

4.3. ТӘРТІПТІК СЫНАҚ МЕРЗІМІ

Тәртіптік сынақ мерзімі студенттің мінез-құлқына жол берілмейтінін білдіретін ресми ескерту болып табылады. Сынақ мерзімінің тағайындалғаны туралы ақпарат студенттің жеке ісіне енгізіледі. Сынақ мерзімі ішінде одан әрі тәртіп бұзушылықтар жасау оқудан уақытша шеттетуге немесе оқудан шығаруға әкеп соғуы мүмкін.

4.4. СӨГІС

Сөгіс — СІБЛТ студенттің тиісті деңгейде болмаған мінез-құлқына байланысты шығаратын ресми жазбаша ескерту. Онда жасалған құқық бұзушылықтар, оларды түзету үшін күтілетін шаралар және одан әрі құқық бұзушылықтар орын алған жағдайда туындауы мүмкін салдарлар көрсетіледі.

4.5. ҚОҒАМДЫҚ ЖҰМЫСТАР НЕМЕСЕ ЕҢБЕК ҚЫЗМЕТІ

Студентке КИМЭП Университетінде немесе одан тыс жерде белгілі бір сағат көлемінде қоғамдық жұмыстарды орындау міндеттелуі мүмкін.

Тиісті жағдайларда Комитет студентке тұрақты ақылы жұмысқа орналасып, белгілі бір уақыт кезеңі ішінде еңбек міндеттерін адал орындауды міндеттей алады.

4.6. МАТЕРИАЛДЫҚ ЗАЛАЛДЫ ӨТЕУ

Университеттің немесе басқа тұлғаның мүлкіне зиян келтірген студенттен келтірілген залалды ақылға қонымды мөлшерде өтеу талап етілуі мүмкін.

Ауыр тәртіп бұзушылық жасалған жағдайда Комитет оқудан уақытша шеттетуді немесе оқудан шығаруды да ұсынуы мүмкін. Университет өзіне келтірілген залалды өтеу үшін тиісті заңды шараларды қолдануға құқылы.

5. ШАҒЫМДАР МЕН ІСТІ ҚАРАУ ҚҰПИЯЛЫЛЫҒЫ

5.1. ШАҒЫМДАРДЫҢ ҚҰПИЯЛЫЛЫҒЫ

Академиялық емес тәртіп бұзушылықтарға қатысты шағымдар, есептер мен өтініштер оларды қарау және шешу процесінің барлық кезеңінде қолданыстағы заңнамаға және университеттің ережелеріне сәйкес құпия болып саналады.

5.2. АҚПАРАТТЫҢ ҚҰПИЯЛЫЛЫҒЫ

Шағымға қатысты ақпарат, оның ішінде іске қатысушылардың жеке басы туралы мәліметтер, олардың өтініштері, куәлар туралы ақпарат және растайтын материалдар, егер заңнамада немесе Университеттің ережелерінде өзгеше көзделмесе, істі қарауға, тергеп-тексеруге немесе шешуге заңды негізде қатысуға құқығы бар тұлғаларға ғана ашылады.

5.3. ТІКЕЛЕЙ АЛЫНҒАН АҚПАРАТ ЖӘНЕ ЖЕКЕ ТӘЖІРИБЕ

Шағымдар іске қатысушылардан тікелей алынған ақпаратқа немесе жеке тәжірибеге негізделуі мүмкін. Тиісті ақпарат шағымды қарауға байланысты тұлғаларға ғана берілуі мүмкін.

5.4. АЙЫПТАУЛАРДЫ ТАРАТУ

Университет өкілдері негізсіз айыптауларды әдейі анықталған фактілер ретінде ұсынбауға, жарияламауға немесе таратпауға тиіс.

Бұл талап төмендегілерге шектеу қоймайды:

- Университеттің уәкілетті лауазымды тұлғаларына адал ниетпен ақпарат беруге;
- тиісті кеңес, көмек немесе қолдау алуға жүгінуге;
- тергеп-тексеруге немесе тәртіптік істі қарауға адал ниетпен қатысуға; немесе
- қолданыстағы заңнамаға сәйкес ақпаратты ашу талап етілетін немесе оған жол берілетін жағдайларда ақпаратты жария етуге.

СІТК қарайтын өтініштерге қатысты ақпарат құпиялыққа, жеке өмірге қол сұқпауға немесе істі қарау процесінің тұтастығына қауіп төндіруі мүмкін түрде көпшілікке жарияланбауға тиіс.

5.5. ПРОЦЕСТІ ҚОРҒАУ

Университет құпиялылықты қамтамасыз ету және тәртіптік істі қарау процесінің тұтастығын сақтау үшін ақылға қонымды шаралар қабылдайды. Бұл ретте барлық тараптарға тиісті ақпаратты ұсынуға және өздеріне тағылған айыптарға жауап беруге мүмкіндік беріледі.

6. ТӘРТІП БҰЗУШЫЛЫҚТАРДЫҢ МЫСАЛДАРЫ ЖӘНЕ ТӘРТІПТІК ШАРАЛАР

Төменде көрсетілген тәртіптік санкциялар ұсыныс сипатында берілген. Қорытынды ұсыныс тәртіп бұзушылықтың ауырлығына, тиісті мән-жайларға, студенттің тәртібіне және қолда бар дәлелдемелерге байланысты айқындалады.

6.1. АУЫР ЕРЕЖЕ БҰЗУШЫЛЫҚТАР

№	Ереже бұзушылықтың түрі	Тәртіптік шара
1	Қару қолдану арқылы, оның ішінде пышақ, бейсбол таяғы немесе атыс қаруын пайдаланып, студентке, қызметкерге немесе келушіге шабуыл жасау.	Оқудан шеттету, кейіннен оқудан шығарылуы мүмкін
2	Қызметкермен немесе келушімен төбелесу не оларға дене күшін қолданып шабуыл жасау.	Оқудан шеттету, кейіннен оқудан шығарылуы мүмкін
3	Университет аумағында тыйым салынған есірткі заттарын тарату немесе өткізу.	Оқудан шеттету, кейіннен оқудан шығарылуы мүмкін
4	Университет аумағында есірткі заттарын заңсыз сақтау.	Оқудан шеттету, кейіннен оқудан шығарылуы мүмкін
5	Жыныстық сипаттағы қудалау немесе жыныстық зорлық-зомбылық	Оқудан шеттету, кейіннен оқудан шығарылуы мүмкін
6	Пышақ, атыс қаруы, дубинка немесе негізді түрде қару ретінде қарастырылуы мүмкін басқа да затты қолдана отырып, дене жарақатын келтіру қаупін төндіру.	Оқудан шеттету, кейіннен оқудан шығарылуы мүмкін
7	КИМЭП Университетіне, студентке, қызметкерге немесе келушіге тиесілі мүлікті ұрлау.	Оқудан шеттету, кейіннен оқудан шығарылуы мүмкін
8	Әлімжеттік	Оқудан шеттету, кейіннен оқудан шығарылуы мүмкін
9	Ресми құжаттарды қолдан жасау	Оқудан шеттету, кейіннен оқудан шығарылуы мүмкін
10	Басқа студентпен төбелесу немесе оған қатысты дене күшін қолдану	Бірінші тәртіп бұзушылық: оқудан шеттету. Екінші тәртіп бұзушылық: оқудан шығару.

№	Ереже бұзушылықтың түрі	Тәртіптік шара
11	Серіктес білім беру ұйымында оқу барысында КИМЭП Университетінің беделіне елеулі нұқсан келтіретін академиялық емес құқық бұзушылықтар жасау	Бірінші тәртіп бұзушылық: оқудан шеттету. Екінші тәртіп бұзушылық: оқудан шығару.

Серіктес білім беру ұйымынан келіп түскен академиялық тәртіп бұзушылықтарға қатысты ақпарат тиісті факультетке немесе мектепке қарауға жіберіледі.

Оқудан тыс тәртіп бұзушылықтарға қатысты ақпарат СІТК-ға қарауға жіберіледі.

6.2. Басқа тәртіп бұзушылықтар

№	Тәртіп бұзушылық түрі	Тәртіптік шара
1	Студентті, қызметкерді немесе келушіні қорқыту немесе зиян келтіру мақсатында қорқыту, қорлау немесе кемсіту сипатындағы мінез-құлық көрсету	Бірінші тәртіп бұзушылық: тәртіптік сынақ мерзімі. Екінші тәртіп бұзушылық: оқудан шеттету, кейіннен оқудан шығарылуы мүмкін.
2	Көрінеу жалған немесе қасақана арандатушылық сипаттағы айып тағу	Бірінші тәртіп бұзушылық: тәртіптік сынақ мерзімі. Екінші тәртіп бұзушылық: оқудан шеттету, кейіннен оқудан шығарылуы мүмкін.
3	Қаруды, оның ішінде пышақты, атыс қаруын немесе дубинканы сақтау	Бірінші тәртіп бұзушылық: тәртіптік сынақ мерзімі. Екінші тәртіп бұзушылық: оқудан шеттету, кейіннен оқудан шығарылуы мүмкін.
4	Университет аумағында алкогольдік масаң күйде болу немесе алкогольді не басқа да бақыланатын заттарды рұқсатсыз сақтау	Бірінші тәртіп бұзушылық: қауіпсіздік қызметкерінің затты алып қоюы және тәртіптік сынақ мерзімі. Екінші тәртіп бұзушылық: оқудан шеттету, кейіннен оқудан шығарылуы мүмкін.
5	Университет аумағында темекі шегу, электрондық темекілерді, кальяндарды немесе сол сияқты бұйымдарды пайдалану	Бірінші тәртіп бұзушылық: затты алып қою және тәртіптік сынақ мерзімі. Екінші тәртіп бұзушылық: қоғамдық жұмыстар. Үшінші тәртіп бұзушылық: оқудан шеттету, кейіннен оқудан шығарылуы мүмкін.
6	Университеттің немесе басқа тұлғалардың мүлкін қасақана бүлдіру немесе вандализм	Бірінші тәртіп бұзушылық: тәртіптік сынақ мерзімі және келтірілген залалды өтеу.

№	Тәртіп бұзушылық түрі	Тәртіптік шара
		Екінші тәртіп бұзушылық: оқудан шеттету немесе оқудан шығару.
7	Университеттің аудиторияларында, дәліздерінде және басқа да үй-жайларында түкіру, айқайлау, сондай-ақ этникалық, діни немесе нәсілдік белгілері бойынша қорлау сияқты өрескел бұзушылық немесе қорлау сипатындағы әрекеттерге қатысу	Бірінші тәртіп бұзушылық: тәртіптік сынақ мерзімі. Екінші тәртіп бұзушылық: оқудан шеттету немесе оқудан шығару.
8	Қоқыс тастау, оның ішінде темекі тұқылдарын, сағызды және басқа да қалдықтарды тиісті түрде тастамау	Бірінші тәртіп бұзушылық: сөгіс. Екінші тәртіп бұзушылық: қоғамдық жұмыстар. Үшінші тәртіп бұзушылық: оқудан шеттету немесе оқудан шығару.
9	Университет аумағында құмар ойындар ойнау немесе ақшаға карта ойнау. Осы Кодексте тікелей көрсетілмеген әрекеттер де құқық бұзушылық болып танылуы және тиісті тәртіптік шаралардың қолданылуына әкеп соғуы мүмкін.	Бірінші тәртіп бұзушылық: тәркілеу және сөгіс. Екінші тәртіп бұзушылық: тәртіптік сынақ мерзімі. Үшінші тәртіп бұзушылық: оқудан шеттету немесе оқудан шығару.

Бекітгі

Д-р Тимоти Барнетт

Студенттік істер жөніндегі деканының м.а./
бірінші проректор

Қолы: _____

Юрий Фидирко

Қаржы жөніндегі проректор

Қолы: _____

Д-р Кристофер Бриджес

Оқу істері жөніндегі проректордың м.а.

Қолы: _____

Д-р Чан Йан Бэнг

Президент

Қолы: _____

Қолдаймын
А. Мамбаев

Күні: _____

Редакцияланған күні: 18.08.2026